

אהבת ה'

הרבנית ליבא בראך ע"ה היתה ידועה בצדקותה המופלגת. אהבה מיוחדת היתה לה לכל דבר שבקדושה והיה כל מעשה למען כבוד ה' ותורתו ממלאה את כל ישותה בעונג עצום. כל ימי חייה היתה ידה פתוחה לפזר צדקה, בפרט לעמלי תורה. ביתה היה פתוח לאורחים הגונים ולעיתים התגוררו תלמידי חכמים שבועות שלמים בביתה בכבוד גדול. בכל ערב שבת היתה רגילה לשלוח נרות לתלמידי חכמים, כדי שישתמשו לאורם כל ימות השבוע. בימי עושרה הכינה בביתה מקום מיוחד ששימש לבית כנסת ובית מדרש לתפילה ולתורה. את בית המדרש הזה כיבדה וריבצה ומעולם לא נתנה למשרתיה לעשות עבודת קודש זו. והיתה עושה זאת באושר ובשמחה. שאיפותיה בימי חייה היו לעלות לארץ ישראל לדור בעיר הקודש ולהקבר שם. בגודל תשוקה זו הצליחה בערוב ימיה לעלות לארץ ישראל ואף להקבר שם במרומי הר הזיתים. ואמנם במהלך השנים נעלמה מצבתה ואיש לא ידע את קבורתה, אך עמדה לה זכותה ולפני כמה שנים התגלתה מצבתה ע"י צאצאיה בירושלים. המצבה שופרה ותוקנה כראוי לאם יקרה זו.

(שאל בחיר ה')

עד סוף ימיה בתענית

בעולם האצילות של הנשים הצדקניות בדור האחרון מאירה דמותה המופלאה של האשה הצדקנית מרת יוכבד טולנפלד ע"ה. אשה אשר הקרינה אהבת תורה, אהבת חסד, בטחון ואמונה וכל מידה נכונה. היא לא האריכה ימים, אך בשנותיה עלי אדמות קידשה שם שמים בהליכותיה והיתה לדמות אשר רבים נאותו לאורה.

היא נולדה בארגנטינה בשנת תרס"ו לאביה הרב מרדכי הלוי גולדמן, שהיה שו"ב בעיירה. ארגנטינה לא היתה קרקע פוריה לגדל בה יהודים חרדים והנסיונות הרבים הותירו רק לגיבורי חיל לצאת מהם יראים ושלמים.

אחת מאותן נשות חיל היתה הנערה יוכבד. היא בלטה בנועם הליכותיה ובחן מידותיה עד כי מונתה ע"י ראשי הקהילה היהודית לתפקיד הבכיר להיות מופקדת על מערך הכספים בקהילה. את עבודתה זו ניווטה בכשרון רב ובתבונה יתירה.

משכורתה ממשרה זו חולקה כמעט כולה לאנשים קשי-יום ולנזקקים. לעצמה כמעט לא ביקשה דבר. לא פעם אף נתנה את בגדיה לחברתה ששמעה על עניותה. כי בשלהבת מידותיה בערה מידת החסד.

לימים, כאשר הגיעה לפרק השידוכין, ביקשה להנשא אך ורק לאדם חרדי אשר ינהל בית של תורה ללא פשרות וללא פשרנות. הדבר לא היה קל בעת ההיא. פעם כאשר פגשה באחד אשר בחזותו ובהליכותיו היה חרדי,

בין אדם למקום

והבחינה במסרק שתחוב לו בכיסו בשבת, עזבה אותו ואמרה כי אינה חפצה אלא בבן תורה שידקדק על קלה כחמורה. ואכן לבסוף כאשר הקימה את ביתה עם הרב יצחק אריה טולנפלד, חשה כי עמו תבנה את ביתה על אדני התורה והיראה. ואכן ביתה שבירושלים הפך למגדלור של יראת שמים, חסד ותורה. כאשר נתאלמנה ועולליה נותרו ללא אב, גדלה קומתה והיא האצילה מאמונתה ובטחונה בה' על הסובבים אותה והמשיכה לנהל את ביתה בקדושה.

אחד הספורים המופלאה שהלכו אחר מיתתה היה מעשה בערב הבר-מצוה של אחד מילדיה, כאשר שלחה מי מקרוביה לקנות בשר בשוק מחנה יהודה. שם החנות היה 'לוי' והיתה לו השגחה של הבד"ץ ואולם במקביל לחנות זו היתה חנות שנשאה אותו שם אך לא היה להם אלא הכשר של רבנות.

את הטעות הזו היא גילתה יום אחרי הבר מצוה. כששמעה זאת פרחה נשמתה והתעלפה. כאשר שבה לאיתנה רצה אל הרב וכששמעה כי רק בדיעבד ניתן לסמוך על הכשר שכזה לא שקטה ולא נחה נפשה עד שקיבלה על עצמה כל ימי חייה להתענות בימים שני וחמישי, קבלה שנמשכה מספר שנים ללא ידיעת איש. רק בתקופה בה חלתה והיתה חייבת לשתות בכל יום גילתה את הענין ונתגלתה בעוצם יראתה.

היא נפטרה בעודה במיטב שנותיה והותירה משפחה נכבדה הממשיכה בדרך אותה סללה במסירות נפש.

עשירות בטוחה

רבי יחזקאל טויסיג זצ"ל היה מחשובי הרבנים ההונגרים. לאחר פטירתו נותר כל עול הפרנסה וניהול עניני הבית על רעייתו ע"ה. אולם היא לא פסקה מלשאוף לראות את צאצאיה, כולם הולכים בדרך התורה מתוך התמדה והתעלות מתמדת.

לתקופת הימים כאשר זכתה לארס את אחת מבנותיה עם בן תורה אמיתי, פנתה למחותן ואמרה לו: רצוני שהחתן יוכל לשבת ולעסוק בתורה ללא כל הפרעה, לכן מבקשת אני שתקבל על עצמך לתת סכום חדשי קבוע להחזקת בני הזוג. היא נקטה בסכום שנראה לה והוסיפה כי גם היא מתחייבת לתת סכום דומה. המחותן שידע את מצב החמרי התפלא ושאל: מנין יהיה לך הכסף לתת?"

השיבתו האלמנה: "אני עשירה מאד במידת הבטחון, ולכן הקב"ה שולח לי לפי צרכי".

למחרת, נזדמנה לה הכנסה השווה בדיוק לסכום שהבטיחה לזוג הצעיר.

(שמע בני)

ושוב מעשה ברבנית טויסיג. אחד מחשובי ירושלים נכנס לביתה בטביעת עיני הבדולח שלה הבחינה בעצבות על פניה, היא שאלה אותו על כך והשיב לה: "לאחי יש בן, והמלמד אומר כי צריך לשכור עבורו מורה פרטי, אבל אין לי כסף עבור זה". שמעה הרבנית ונטלה על שכמה את המטלה הזו. מיד הלכה ל"גמילות חסד" ולוותה סכום המספיק לתשלום למורה פרטי למשך חצי שנה, ושלחה לאותו אדם. בניה שידעו על מצבה הקשה התפלאו ושאלו אותה, כיצד היא נוטלת על עצמה מעמסה כספית כזו. בראותה את פליאתם הוכיחה אותם ואמרה: "עדיין לא נתמלאתם במידת הבטחון, אמרה ולא הוסיפה דבר. רק זאת התפללה לה, שישלח לה את הסכום שהתחייבה, כדי שתוכל ללמד את בניה שיעור במידת הבטחון. ומן השמים נענו לה. תוך זמן קצר זימן לה ה' את הסכום הזה ממקור בלתי צפוי. היא ניצלה הזדמנות זו, שלחה לקרוא לכל צאצאיה, סיפרה להם את הסיפור הזה וחזקה אותם מאד במידת הבטחון.

(תפארת יחזקאל חלק ב')

תהלת

ה'

ידבר

פי

פרק ו'